

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną

ZARZĄD GŁÓWNY

BZG/21/07/25

Warszawa, 07 lipca 2025 r.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-III.020.71.13.2025
Data wpływu 08.07.2025r.

Szanowny Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 10

00-902 Warszawa

Dotyczy: projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej
oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (druk nr 1187)

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (PSONI), jako organizacja, która brała czynny udział w tworzeniu przepisów dotyczących zakładów aktywności zawodowej i prowadzi aktualnie 14 zakładów aktywności zawodowej dla prawie 900 osób z niepełnosprawnościami przedstawia swoje stanowisko do projektu ustawy o zmianie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (druk nr 1187).

Większość proponowanych zmian PSONI ocenia pozytywnie, jako zgodnych z oczekiwaniami środowiska i służących racjonalizacji działań zakładów aktywności zawodowej.

Jednakże zmiana proponowana w art. 29 ust. 1a ustawy, polegająca na drastycznym zmniejszeniu wymaganego wskaźnika osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności zatrudnionych w zakładach aktywności zawodowej budzi stanowczy sprzeciw.

Celem działania zakładów aktywności zawodowej jest zatrudnianie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, niepełnosprawność intelektualną lub chorobę psychiczną oraz przygotowanie osób z niepełnosprawnościami do życia w otwartym środowisku, a także do podjęcia

pracy u innego pracodawcy na otwartym rynku pracy. Zakłady aktywności zawodowej stanowią dla osób ze znacznym bądź umiarkowanym stopniem niepełnosprawności szansę na indywidualny rozwój, zmianę jakości codziennego funkcjonowania i co najistotniejsze pozwalają im przejmować w większym stopniu kontrolę nad własnym życiem. W ocenie PSONI istnieje ogromne ryzyko, że proponowana zmiana spowoduje duże zagrożenie dla aktywności zawodowej osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Ponadto może również wpłynąć na sposób postrzegania zakładów aktywności zawodowej, przekształcając ich wizerunek z miejsc przeznaczonych głównie dla osób wymagających intensywnego wsparcia, na kolejne zakłady produkcyjno-usługowe, co może spowodować rewizję stanowiska Unii Europejskiej na ocenę działalności zakładów w kontekście pomocy publicznej wyrażonej w stanowisku Komisji Europejskiej z dnia 27 czerwca 2007 r. w sprawie N 558/2005.

W związku z powyższym PSONI proponuje zmianę brzmienia art. 29 ust. 1 a: ustawy na: „Stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, nie może być wyższy niż 50 % ogółu zatrudnionych”. W ocenie Stowarzyszenie powyższa zmiana zwiększy udział osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jednocześnie gwarantując osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności udział w rehabilitacji zawodowej w zakładzie.

Jednocześnie PSONI proponuje zmianę brzmienia art. 22 ust. 3 ustawy na: „Obniżenie wpłaty przysługuje do wysokości 50% wpłaty na Fundusz, a w przypadku zakupu produkcji lub usługi świadczonej przez zakład aktywności zawodowej do wysokości 80% wpłaty na Fundusz, do której obowiązany jest nabywca w danym miesiącu”. W ocenie PSONI zakup produktów lub usług świadczonych przez zakłady aktywności zawodowej, w których zatrudnione są osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności powinien korzystać z większego obniżenia.

Z poważaniem

Prezesa Zarządu Głównego

dr Monika Zima-Parjaszewska